

Sejmi

11. septembra svinjski: Središče — 12. septembra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Loka pri Žusmu — 13. septembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Dobova

— 14. septembra tržni dan: Turnišče; živinski: Ščavnica; živinski in kramarski: Golobinjek, Petrovče, Vitanje — 15. septembra svinjski: Maribor; tržni dan: Trbovlje; goveji in kramarski: Pleterje — 16. septembra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski: Sv. Lenart nad Laškim.

Razgovori z našimi naročniki

živčno bolan invalid brez podpore. M. K. Vaš brat je v vojaški službi med svetovno vojno težko obolen na živcih, ozdravili so ga le za silo in nato poslali domov. Bolezen se je kmalu zopet pojavila in poslabšala, tako da je delanesposoben in potrebuje celo človeka za postrežbo. Starši so si za par let izprosilii podporo, po njihovi smrti ste jo zaprosili Vi — a brez uspeha. — Napravite novo prošnjo z ozirom na novi invalidski zakon, in sicer na sodnika pri pristojnem okrožnem sodišču. Ker pravite, da še žive priče, ki so službovale pri vojaki skupaj z bratom in ki so že pod prisego potrdile uvodoma navedene okoliščine, bo bratu gotovo priznana invalidnina, katera mu na vsak način pritiče. Zahtevajte podporo tudi za nazaj ter se sklicujte na že preje vloženo prošnjo, odnosno prijavo.

Trgovec prodal nerabno seme — dolžnost plačila? J. M. Pri trgovcu ste kupili seme rdeče pese, ga vsejali, a ničesar pridelali, ker je bilo očitvidno za nič. Isto se je zgodilo i nekaterim drugim kupcem. Vprašate, ali ste dolžni plačati trgovcu kupnino za to seme, ali pa je morda dolžan trgovec Vam plačati odškodnino za odšli pridelok pese. — Ako je res le slaba kakovost semena kriva, da ni bilo pridelka — izgleda, da Vam tega ne bo težko dokazati — tedaj niste dolžni plačati kupnine. Morate pa napram trgovcu grajati nerabnost semena najkasneje v šestih mesecih po nakupu, ker po preteku tega roka preneha jamčevalna dolžnost trgovca-prodajalca. — Na drugi strani bi bil trgovec dolžan plačati Vam odškodnino za odšli pridelok le, ako bi se Vam posrečilo dokazati, da je vedel, da Vam je prodal nerabno seme; ako tega ni vedel, se ne more trditi, da Vam je krivdoma povzročil škodo, odn. da ste po njegovi krivdi ob pridelok.

Sin-hranilec bi se rad poročil. I. L. Kot sin-hranilec ste bili oproščeni vojaške službe. Vprašate, ali se morete poročiti brez nevarnosti, da bi Vas pozvali k nastopu vojaške službe, čeprav nameravate še naprej skrbeti, odn. prehranjivati svojo mater. — Svojstvo hranilca Vam pritiče le, ako ni v rodbini nobenega drugega družinskega člana, ki bi bil sposoben za delo ali pridobivanje. Ako bi poročili osebo, ki bi bila starejša nego 18 let in mlajša nego 60 let ter za delo sposobna, bi potem takem izgubili svojstvo hranilca. Imate pa pravico do skrajšanega roka, ako plačujete družina več nego 120 din letno neposrednega davka.

Krvna preiskava. S. J. Neka ženska trdi, da ste Vi nezakonski oče njenega otroka in grozi, da Vas bo tožila in Vam zaplenila denar, katerega imate naloženega v hranilnici. Vi bi jo radi tožili radi žaljenja časti, ker niste imeli z njo nobenega opravka in bi si dali preiskati kri. Krvna preiskava zamore le v zelo redkih primerih — v približno šestih slučajih izmed sto — dognati, da preiskovani ne more biti oče določenega otroka. Počakajte, dokler ne bo zoper Vas vložena tožba na priznanje nezakonskega očetovstva; šele v pravdi predlagajte, naj se izvede dokaz potom krvne preiskave. Da ste res Vi zaplodili navedenega otroka, bo morala dokazati nezakonska mati, odnosno varuh otroka. Nezak. mati bo morala sev svoje izpovedbo podati pod prisego in ni treba, da Vi posebej zahtevate, naj priseže. — Raznašanje navedene neresnične obdolžitve je kaznivo in zamorete v treh mesecih vložiti tožbo radi žaljenja časti. Najbrž pa s tako tožbo ne boste veliko dosegli.

Obljuba zakona — tožba radi poroke z drugo. J. S. Imeli ste »španjole« z nekim dekletom, kateri ste obljubili zakon, sedaj pa bi radi poročili drugo dekle; prva Vam grozi s tožbo, ako ne bi izpolnili obljube. — S tožbo se poroke ne more izsiliti. Ako s prvim dekletom niste imeli spolnega razmerja, ste ji dolžni povrniti le škodo, katero je imela radi Vaše obljube zakona; navadno se taka škoda ne da dokazati, odnosno ne obstoja. Bila bi na primer podana, ako bi si bilo dekle nabavilo pohištvo, katerega samo ne bi potrebovalo. — Ako pa ste dekle pod obljubo zakona zavedli k temu, da se Vam je spoino udala, Vas zamore tožiti na plačilo primerne odškodnine radi zmanjšanja možnosti primerne druge

poroke. — Ni potrebno, da je bila obljuba zakona podana pred pričami ali v pogodbi.

Plačilo 370 dinarjev pred tožbo radi žaljenja časti. Č. F. Vaš sedanjí nasprotnik je zahajal k neki vdovi. Vdovin svak tega ni rad videl ter je pri neki priliki pričakal vasovalca s krampico. Nasprotnik se je svaka obranil, Vaša žena pa se je pozneje izrazila: »Da bi ga le bil (s krampico), kaj pa hodi zmeraj tja.« Radi te izjave je nasprotnik zapretil Vaši ženi potom odvetnika s tožbo radi razžaljenja časti ter stavi kot pogoj, da tožbe ne vložil, da plača Vaša žena 370 dinarjev. Žena je iz strahu pred tožbo plačala zahtevani znesek. Vprašate, ali je odvetnik upravičen brez razprave, odn. kakega zaslišanja na sodišču »obsoditi« stranko na plačilo tako visokih stroškov in kaj Vam je ukreniti, da dobi žena denar nazaj. — Ne more se nikomur braniti, da vložil tožbo radi razžaljenja časti in tudi ne, da stavi predlog nasprotniku, naj plača določeni znesek ter da potem tožbe ne bo vložil. Stvar nasprotnika je, ali sprejme predlog ter znesek plača ali ne. K plačilu nikakor ni prisiljen. Radi navedene izjave Vaša žena najbrž sploh ne bi bila kaznovana. A ker pravite, da se je tožbe, odn. sodnega postopanje bala in raje plačala zahtevani znesek, žal ni utemeljena podlage, da bi izsilila povračilo plačanega zneska. Šlo je za poravnavo, katero odvetnik lahko sklade in ne za obsodbo. Odvetniški stroški so po pravem znašali kvečjemu sto dinarjev, odnosno bi jih sodišče le s tem zneskom odmerilo. Lahko pa odvetnik izvensodno zahteva več in je pač stvar stranke, ali mu hoče več plačati ali ne. Treba to nikakor ni. Vaša žena bi morala preje poizvedeti, koliko odvetnik sme računati po tarifi; če je to opustila, pozneje ne more zahtevati delnega povračila. Mogoče je odvetnik vračunal kak znesek za kako društvo ali dobrodelni namen.

Sosed povzročil mejni spor s samolastno razmejitvijo. A. L. Nek posestnik je posedoval posestvo, čigar ena polovica leži v eni katastralni občini, druga polovica pa v drugi katastralni občini. Baš na sredi stoji — ker je tam najpripravnejši prostor — kozolec, ki potemtakem stoji v dveh katastralnih občinah, v vsaki do polovice. Posestnik je umrl, dediči pa so prodali polovico posestva Vam, drugo polovico pa Vašemu sedanjemu sosedu. Ta sosed je šel na zemljiškoknjižni urad, si tam iz mape izmeril obseg svojega posestva, odn. polovice posestva, prenesel mero v naravo, posegel s tem daleč v Vašo polovico posestva, tako da bi cel kozolec stal na njegovi polovici. — Važno je, kako se glasi kupoprodajna pogodba: ali ste kupili polovico posestva po mapnih mejah, ali pa polovico posestva, kakor so jo Vam prodajalci pokazali v naravi, odnosno jo kažejo mejniki, in ali so dejali, da leži polovica kozolca na Vam prodani polovici. Ako ste kupili posestvo po mapnih mejah, bodo veljale pač mapne meje in boste morali posledice eventuelne znote sami trpeti, ker bi bili mapne meje lahko sami ugotovili še pred nakupom. Ako so pa prodajalci določno trdili in pokazali, kako teče meja in da pripada polovica kozolca Vam, tedaj Vam jamčijo za mejo. Ako zadeve ne bodo mogli s sosedom urediti, imate pravico zahtevati odškodnino, najmanj pa, da se kupnina razmeroma zniža. Sicer pa meritev od strani sosedu še nikakor ni merodajna, odn. zanesljiva. Ako ne bo hotel zlepega pristati na ureditev meje, kakor so jo prodajalci zatrjevali, predlagajte sodno ureditev meje in sicer v nepravdnem postopku. Ako bodo prodajalci potrdili, da so prodali obe polovici po točno določenih mejah, odn. kakor jo kažejo že obstoječi mejniki, bo stvar zelo enostavna in bo sodišče določilo mejo po navedbah prodajalcev. Ako sosed v treh mesecih po navedeni sodni razmejitvi ne bo nastopil pravdne poti, je sodna razmejitve dokončna in boste sosedu v slučaju, da meje ne bo upošteval, z lastniško tožbo prisilili k priznanju meje in opustitvi posegov v Vaše last.

Neresnična obdolžitve potom odvetnika. Kazen. R. I. Neka prepirljiva sosedu Vas je potom odvetnika obdolžila, da ste odstranili plot, ka-

terega je napravila čez javno pot, da ste odstranili ročni vozček in vodne žlebe, kar vse je neresnično. Vprašate, na kakšno kazni bi bila obsojena, ako bi jo tožili radi žaljenja časti in koliko bi morala plačati v dobrodelne namene. — Obdolžitve je premalo jasna in iz nje ni točno razvidno, ali Vam očitajo kako nečastno dejanje. Gola odstranitev plota ni nič nečastnega, ker je možno, da bi ga bili odstranili, ker Vam je sosedu zagrabil pot, katero tudi Vi uporabljate ali si vsaj lastite zadevno pravico. Kaj drugega bi bilo, ako bi šel očitek za tem, da ste plot odstranili iz gole nagajivosti in ga eventuelno zlobno poškodovali. Isto velja glede odstranitve vodnih žlebov in gar. Možno je, da so se vodni žlebi nahajali na Vašem svetu ali da je njih naprava kakor koli posegala v Vaše pravice ali Vas motila. Očitek, da ste žlebe in vozček odstranili brez teh ali podobnih predpostavk, bi utegnil biti žaljiv. Niso pa ti očitki baš prehud in bi sosedu najbrž bila obsojena le na denarno kazni in še to, ako doslej še ni bila predkaznovana, odn. so bile predkazni le male, le pogojno, to se pravi, da se izvršitev kazni odloži za eno do petih let in bi se jo izvršilo le, ako bi obsojenka bila tekom navedene dobe ponovno kaznovana, pri čemer je pa navadno treba hujše kazni. Ako je bila kleveta iznešena javno, je sicer predpisana zaporna kazni, ki znaša najmanj 7 dni, a se da spreminiti v denarno kazni 420 din. Na plačilo kakih zneskov kakemu dobrodelnemu ali drugemu društvu sodišča ne obsojajo, marveč se stavijo taka plačila le kot pogoj eventuelni poravnavi, pri kateri potem sploh ne pride do sodbe, odn. do sodnega postopanja.

Nezakonski oče odšel v Nemčijo. Obveza njegove matere? Z. F. R. Nezakonski oče noče za otroka nič skrbeti, svoje posestvo (tri orale) je »dal« svoji materi in odšel v Nemčijo. Vprašate, ali lahko zahtevate doto za otroka od matere nezak. očeta. — Najprej je treba, da se ugotovi nezakonsko očetovstvo potom varstvenega sodišča (pristojno je ono, v čigar okolišju nezak. otrok domuje), če pa dotičnik očetovstva ne bi hotel priznati, potom pravde. Hkratu predlagajte, da se nezak. očetu naloži plačilo primerne vzdrževalnine za otroka. Ako nezak. oče ne bo hotel vzdrževalnine plačevati, boste — ako so podani pogoji — izpodbijali pravno opravilo, temeljem katerega je nezak. oče »dal« svoje posestvo svoji materi. Njegova mati bo morala dokazati, da ni vedela, niti morala vedeti, da je bil namen nezak. očeta, da z izpodbijanim pravnim dejanjem obrezenspeši izterjavo vzdrževalnine. Kaj več razen navedenih treh oralov, dobljenih od nezak. očeta, njegova mati ni dolžna dati; potemtakem ni dolžna plačevati vzdrževalnine, niti dati dote.

Podpis izjave geometru pred meritvijo. Posledice. U. F. Več posestnikov je najelo geometra; pred početkom meritev ste se podpisali na polo, katero je imel geometer za vse posestnike skupaj, za katere je meril. Na dan podpisa se je izmerila meja med Vašim posestvom in posestvom enega mejaša, čez dva dni pa drugega mejaša. Pri tej slednji meritvi je potegnil geometer mejo do starih metrov daleč v Vaš svet, katerega ste, vstevši Vaše prednike, uživali že preko 30 let. Vprašate, ali je veljal podpis tudi za meritev z drugim mejašem in ali lahko uveljavite svoje pravice do stare meje. — Ker pravite, da je imel geometer polo za vse posestnike, za katere je meril in so se morali vsi podpisati, je pola gotovo vsebovala izjavo, da naj geometer izmeri, odnosno določi mapne meje posestev, ozir. parcel vseh posestnikov, odnosno med vsemi njihovimi mejnimi parcelami — ter da posestniki tako izmerjene mapne meje priznajo kot pravilne. Kolikor nam je znano, geometri — vsaj državni — sploh nočejo ugotavljati mej, ako prizadeti posestniki ne podpišejo vnaprej take izjave. Dvomimo, da bi se Vam posrečilo dokazati, da niste vedeli, kaka je bila vsebina izjave, katero ste podpisali, odnosno katerih parcel se je tikala. Ako pa ste za vsebino vedeli, ali vsaj morali vedeti (ker ste jo prečitali, ozir. Vam jo je geometer prečital ali razložil), je meja, kakor jo je geometer določil napram v izjavi navedenim posestnikom, ozir. glede tam navedenih parcel, merodajna in se žal ne morete več sklicevati na 30 letno uživanje v drugih mejah.

Vse različne tiskovine
naročajte v
Tiskarni sv. Cirila — Maribor